

نگاه رئیس محترم پژوهشگاه، حجت الاسلام و المسئین دکتر مهدوی زادگان

مدیریت میدان جنگ

مهم ترین مساله در میدان جنگ مدیریت آن است. پیروز میدان نبرد آن طرفی است که بتواند صحنه جنگ را مدیریت کند. بطوری که سرنوشت و آینده جنگ در دست طرف پیروز جنگ است. اینکه کدام طرف آغازگر جنگ است نشانه در دست داشتن مدیریت جنگ نیست. ممکن که یک طرف به هر دلیلی توانسته باشد جنگ را به راه اندازد ولی در ادامه کار نا توان و مستاصل بماند. وقتی پایان جنگ در دست آغازگر جنگ نباشد به معنای آن است که مدیریت جنگ را در دست ندارد. در مسابقه دو میدانی لزوماً پیروز میدان آن کسی که زودتر از همه شروع به دویدن کند نیست. غالباً دونده پیروز مسابقه کس دیگری است. این جمله معروف سردار شهید حاج قاسم سلیمانی رحمت الله علیه خطاب به آمریکایی ها که «جنگ را شما آغاز می کنید ولی این ما هستیم که جنگ را تمام می کنیم» اشاره به مدیریت جنگ است. مدیریت جنگ از آن طرفی است که می تواند جنگ را تمام کند.

حال که اراده ملی و عزم بازدارنده نیروهای مسلح به اثبات رسیده است و مردم مبعوث شده ایران به تکلیف ملی و شرعی خود با هوشیاری و ایثار عمل کرده اند، رسالتی تاریخی بر دوش کارگزاران اجرایی، نمایندگان مجلس و شوراهای عالی قرار دارد. این نهادها وظیفه دارند با بهره گیری از ظرفیت نخبگانی دانشگاه ها و اساتید انقلابی، بسته های سیاستی مدونی طراحی کنند که این اراده میدانی را به کنش های غیرقابل بازگشت ساختاری و نهادی تبدیل نمایند تا ماشین محاسباتی دشمن با مشاهده ترمیم حفره های گذشته و از بین رفتن بسترهای نفوذ و اخلال، به شیوه های ماجراجویانه گذشته حتی فکر هم نکند.

نگاه دکتر محمد حسین ضمیریان، آینده پژوه

بحران سیستماتیک - شناختی ترامپ

تفرس در اوضاع و تحلیل دقیق آینده پژوهانه نشان می دهد در آینده نزدیک، ترامپ که دچار بن بست سیستماتیک سیاسی - شناختی شده؛ این ناتوانی را با علائم افت توان تحلیل استراتژیک، فلج قوه تصمیم سازی و بروز مه محاسباتی از خود نشان دهد. روند موجود قهراً به آنتروپی نهادی، با احتمال بالا شورش یا فرار حلقه اول وفاداران و کمانه کردن بحران های انباشته حقوقی می انجامد. برآورد نهایی حاکی از خلع ید و سقوط اقتدار اوست - فراموش نکنید او با نمایش اقتدار زنده است -؛ با این اوضاع پایان قطعی عصر رفتار هژمونی او با فرسایش عمیق ساختاری، روانی و احتمالاً به دلایل ژنتیکی و خانوادگی جسمی همراه خواهد شد.

نگاه دکتر محمد مهدی خیرجو، همکار علمی پژوهشگاه

تثبیت قدرت میدانی با دست آورد سازی حقوقی - نهادی

از منظر جامعه شناسی سیاسی، چنانچه میان پیروزی های سخت میدانی و تثبیت نرم سیاسی و حقوقی شکاف زمانی ایجاد شود، پیروزی کامل محقق نخواهد شد؛ چه بسا جریان های متمایل به غرب به مرور با بهره گیری از تکنیک های عملیات روانی و فرصت سازی های تاکتیکی، ماشین تصمیم گیری کشور را در منگنه دو قطبی های کاذب قرار دهند که در دو دهه اخیر شاهد فرصت سوزی ها و خسارت های سنگین آن بوده ایم. [د/امه در ستون روبه رو]

نگاه خانم دکتر محمدی عراقی، عضو هیئت علمی

✦ ترسیم چشم انداز پسا جنگ از هم اکنون

امام شهید انقلاب، حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای، سند چشم انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران در افاق ۱۴۰۴ را در تاریخ ۱۳ آبان ۱۳۸۲ به سران قوای سه گانه ابلاغ کردند. همزمان با پایان یافتن سند چشم انداز بیست ساله کشور قضاوت‌های و نقدهای گوناگونی از سوی کارشناسان مختلف از حیث‌های مختلف مطرح شد. اما در میانه همه این نقدها و پیشنهادات نباید فراموش کرد که خروجی این مسیر بیست ساله کشوری شد که توانست در برابر دو قدرت اتمی دنیا مثل کوه استوار بایستد. در این مسیر ساختاری پولادین سامان گرفت که با شهادت امام و رهبرش در روز اول جنگ با همه بزرگی مصیبت، مانعی در مسیر انقلاب به وجود نیامد. اکنون با آغاز دوران جدیدی از مواجهه با ابرقدرت‌ها، برای ترسیم چشم انداز تازه باید با درس گرفتن از اشتباهات گذشته مسیر را با دقت مضاعفی ترسیم کرد: تعیین اولویت‌های واقعی کشور با توجه به شرایط جنگی، بهره‌گیری از سرمایه اجتماعی عظیم مردم در حوزه‌های مختلف به ویژه اقتصاد، طراحی برنامه‌ای ملی برای گذار از بحران دوران جنگ و ... همچنین ضروری است ظرفیت‌های اقتصادی کشور دوباره سنجیده و ساختارهای ناکارآمد کنار گذاشته شوند. بازتعریف ساختارهای فرهنگی و مشارکت دانشگاه‌ها و حوزه‌ها در حل مسائل نیز گامی ضروری برای ساختن ایرانی مطلوب در دوران پسا جنگ است.

نگاه دکتر فاطمه رایگانی، عضو هیئت علمی

✦ مواجهه انتقادی با اخبار تأیید نشده

"به نظر می‌رسد..."، "طبق شنیده‌ها..."، "بعضیا می‌گویند..."، "حس می‌کنم..."، "یک منبع مطلع که خواست نامش فاش نشود گفت...". [د/مه در ستون روبه‌رو بالا]

روزانه چند خبر با شروع این چینی می‌خوانید و چقدر با همین سیاق خبرها را منتشر می‌کنید؟ چقدرش را در ابهام باقی می‌گذارید و امکان راستی‌آزمایی چند تا را دارید؟ شاید حواستان نباشد اما اگر کسی رساندن خبری را با این عبارت‌ها شروع کرد، غیر مستقیم می‌گوید من می‌خواهم ذهنت را درگیر چیزی کنم اما مسئولیت آن درگیری را به عهده نگیرم. اگر درست از آب درآمد بگویم دیدی من گفتم! و اگر غلط بود بگویم من هم شنیده بودم! پس این عبارت‌ها را برای خودتان و دیگران نشانه‌گذاری کنید و هرچه بعدش آمد را هیچ بپندارید تا در میانه جنگ مغزتان با گمانه‌هایی که امکان بیرون آمدن از ابهام ندارند رنده نشود و اراده‌هایتان به خاطر جمله‌های بی اعتبار مشت رسانه‌نمای بی مسئولیت سست نگردد.

نگاه جعفر علیان نژادی، پژوهشگر اندیشه سیاسی

✦ عبور از فهم نمایشی جنگ به منطقی آن

بسیاری از نخبگان این روزها مخاطب پرسش‌های عدیده مردم در خصوص گزارش و تحلیل جنگ هستند، این نحوه پرسشگری نشانه آن است که آنان، خواهان فهم لایه‌های عمیق‌تر این کارزار بوده و می‌خواهند به منطق مبارزه و حملات نظام اسلامی با رژیم صهیونی-آمریکایی پی ببرند. در این جنگ تحمیلی، گاهی نمایش قدرت دشمن بر اقتدار میدانی رزمندگان اسلام می‌چرید و این شبهه را در ذهن مردم ایجاد می‌کند گویا موازنه به نفع بیگانه تغییر کرده و ما منفعل شده‌ایم. دقیقاً در چنین لحظاتی است که نخبگان باید نقش اساسی خود را بازی کرده و در همه محافل رسمی و غیررسمی، خودمانی و غیرخودمانی، دست به افشای پروپاگاندا تبلیغاتی و پرفورمنس غیر واقعی دشمن پرداخته و روایت منطقی از جنگ را با تکیه به اخبار رسمی واصله از قرارگاه مرکزی خانم الانبیاء، بیانیه‌های سپاه و اطلاعیه‌های ارتش سرفراز جمهوری اسلامی، ارائه دهند. در این روایت اخذ نگاه راهبردی اهمیت اساسی دارد و باید جنگ را در سطحی فراتر از فراز و فرودهای تاکتیکی و عملیاتی شرح داد. به عنوان مثال، باید با داده‌های واقعی میدان، نمایش عملیات نجات خلبان آمریکایی را واسازی کرد و این شکل از عملیات را نه نشانه شجاعت او که پیامی اساسی مبنی بر حکمفرمایی تهور و ترس از تثبیت شکست حیثیتی ترجمه کرد.

دفتر خط و نشر آیت‌الله العظمی خامنه‌ای قم

